

WILLEMS, Pieter, classicus, dialectoloog, hoogleraar (Maastricht 6 januari 1840 - Leuven 23 februari 1898).

Na zijn humaniora te Maastricht studeerde hij aan de Katholieke Universiteit te Leuven, waar hij in

1861 de graad van doctor in de letteren behaalde. De Leuvense universiteit benoemde hem in 1864 tot hoogleraar in de klassieke filologie en in 1872 tot secretaris van de universiteit.

Willems was sinds 1871 briefwisselend en sinds 1877 werkend lid van de Koninklijke Academie van België; in 1886 was hij bestuurder van de Klasse der Letteren van deze academie. In datzelfde jaar werd hij lid en eerste voorzitter van de nieuw-opgerichte Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde.

Na J.B. David werd hij voorzitter van *Met Tijd en Vlijt* (1866). In de jaren 1877-'78 hielp hij, samen met pastoor L.W. Schuermans en F. de Potter, het Davidsfonds door de crisisjaren heen en werd algemeen voorzitter (1878-'98). Samen met L. Gachard behoorde P. Willems in 1885 tot de twee enige Belgen die deel uitmaakten van de Klasse der Letteren van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen te Amsterdam. In 1887 werd hij lid van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden. Hij zat in de jury die de staatsprijs toekende aan H. Conscience (1870), A. Bergmann (1874) en V. Loveling (1894). Hij sprak ten huize van Conscience bij diens uitvaart (1883), bij de stichting van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde (1886), ter gelegenheid van het overlijden van De Bo te Tielt (1885), bij de herdenking van J.F. Willems te Boechout (1893) en bij het standbeeld van J.B. David te Lier (1897).

In zijn beschouwingen over de V.B. legde hij het accent op de vorming van de Vlamingen tot nationaal bewuste en tot handelen bekwame en bereide mensen, zonder wier persoonlijk optreden wetten en structuren alleen de denationalisatie van Vlaanderen niet kunnen tegenhouden. Zijn laatste rede, die hij te Lier hield, is hiervan een interessant getuigenis. Als classicus legde hij zich toe op de dialectologie. Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van *Met Tijd en Vlijt* schreef hij een wedstrijd uit voor een studie over Vlaamse dialecten. Hij zelf schreef over dit onderwerp verschillende artikelen en verzamelde een massa dialectmateriaal (19.060 pagina's) uit 337 verschillende dorpen en steden.

WERKEN: Bijdragen in *Lettervruchten van Met Tijd en Vlijt*; - *De verdiensten van hoogleraar J.B. David* (1867); - *De nederlandsche welsprekendheid* (z.j.); - *Levensbericht van J.H. Bormans*, in *Annuaire de l'Académie royale de Belgique* (1881); - *H. Conscience herdacht*, in *Jaarboek van het Davidsfonds* (1884); - *Geschiedenis der Stichting eener Vlaamsche Academie*, in *Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde* (1887); - *Openingsrede voor de Kon. Vl. Academie*, in *Jaarboek van het Davidsfonds* (1887); - *J.F. Willems herdacht*, in *Jaarboek van het Davidsfonds* (1894); - *David herdacht*, in *Gedenkboek der Davidsfeesten te Lier* (1897, p. 65-70).

LITERATUUR: *Gedenkboek der Davidsfeesten te Lier* (Davidsfonds, nr. 110, 1898); - *Lijkrede*, in *Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde* (1898, p. 41-44); - A. de Ceuleneer, *Pieter Willems zijn leven en zijne werken*, in *Jaarboek van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde*, jg. 23 (1909, p. 213-302); - T. Coopman en L. Scharpé, *Geschiedenis der Vlaamsche letterkunde* (1910). **XAVIER F. SMEESTERS**